

Uvod

McLuhan je postao svjetski poznat šezdesetih godina 20. stoljeća. Bio je medijski znanstvenik prije nego što je uopće postojala takva znanstvena disciplina. Danas se McLuhan ubraja u klasike medijske znanosti. Tvrđilo se da je njegova uloga u znanosti precijenjena, da su mu teze domišljate ali znanstveno irelevantne i nedokazane, da ne poznaje dovoljno ekonomiju medija i odnos tehnologije i ekonomije, a da u razumijevanju političke važnosti medija posve promašuje očekivanja.

U njegovim često nedorečenim izjavama, igrama riječi i poznatim tezama, teoretičari novih medija nalaze skrivena tumačenja i futurološka predviđanja masovne komunikacije digitalnog doba. U McLuhanovim tezama pronalaze naznake koje nadilaze okvire tumačenja tiska, radija i televizije te u njegovo „retorici nedorečenog“ vide više smjerova za analizu nove medijske platforme informacijskog doba. Zanimanje za McLuhanovu teorijsku ostavštinu širi se kao neka vrsta „nove nade“, gotovo da se smatra kako teorija medija i počinje s McLuhanom i njegovim tumačenjem prostora i vremena koje su definirali mediji, učinaka reklame i drugih proizvoda medija na pojedinca i na društvo, njegovom ironijom i njegovom retorikom.

McLuhan je iz temelja pomerio način razumevanja novih medija, unoseći zabunu svojim lucidnim, aforističkim opaskama. Izmislio je slogane „medij je poruka“, novi mediji omogućavaju „globalno selo“. I to se još više potvrdilo posle prodora interneta i svih onih društvenih promjena kojih još nismo svjesni.

McLuhan je uvijek znao kako se postaviti. Bio je medijski prorok i kulturna figura prve televizijske generacije. Znao je kako se pišu knjige koje će okupiti intelektualne obožavatelje i kako upakirati poruku za tada još mladu televiziju. Njegov recept bili su jednostavan jezik, kratke rečenice i egzaktni pojmovi.

McLuhanovo učenje

Jedna od najčuvenijih McLuhanovih metafora-teza, „medij je poruka”, koja se provlači kroz gotovo sva njegova djela izražava samu srž njegova učenja. Taj njegov aforizam ujedno je i izazvao i još izaziva najžustrije rasprave, jer su mu mnogi prebacivali da zanemaruje sadržaj medija, a koncentrira se samo na formu. Za McLuhana medij znači način na koji čovjek tehnologijom savladava svijet oko sebe imajući u vidu, ne samo sredstva masovne komunikacije i sporazumijevanja, nego i tehnološka sredstva. Medijem smatra i sredstva društvenog komuniciranja, poput govora ili pisma, odnosno npr. radija ili telefona koji proširuju mogućnost govora na velike udaljenosti.

S druge strane medijem smatra i tehnička sredstva, poput odjeće, koja mu je u tom smislu nastavak kože, ili kotača, koji je nastavak i ubrzanje kružnog kretanja nogu. Izum svakog novog medija stvara nove razmjere među ljudskim osjetilima, isto tako novi medij ima tu moć da stvori novu okolinu u kojoj ljudi žive. Budući da se razvojem i usvajanjem pojedinog medija kao dominantnog stavljaju naglasak na pojedino osjetilo, čovjek biva na neki način hipnotiziran tim poremećajem u senzornom poredku.

Prema njegovom gledištu svaki novi medij ima za sadržaj stari medij koji mu prethodi, npr. sadržaj pisma je govor, sadržaj tiska je pisana riječ, a sadržaj govora je sam proces mišljenja. Imajući to u vidu, “medij je poruka” za McLuhana “znači da lične i društvene posljedice svakog čula proističu iz nove razmjere koju u naše poslove uvodi svaka nova tehnologija”.

Držeći se te osnovne ideje da izum i korištenje komunikacijskih medija ima mnogo dublje posljedice za sve sfere društva nego sam sadržaj poruke koju medij prenosi, McLuhan razlikuje četiri epohu u razvoju čovječanstva, s obzirom na dominantni utjecaj medija za pojedinu epohu. Te četiri epohu u kojima su pojedini mediji odigrali najznačajniju ulogu njihovog oblikovanja su:

1. usmeno-plemenska kultura
2. rukopisna kultura
3. epoha tiskarstva
4. doba električnih medija

Usmeno-plemenska kultura

Prema McLuhanu, o usmenoj kulturi možemo govoriti kao o „magijskom svijetu uha”. Znanje se tu prenosi s koljena na koljeno, slušajući starije i ponavljajući njihove pokrete, i riječi,

----- CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU -----

<http://www.maturskiradovi.net/eshop/>

**POGLEDAJTE VIDEO UPUTSTVO SA TE STRANICE I
PORUČITE RAD PUTEM ESHOPA , REGISTRACIJA JE
OBAVEZNA.**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com